

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Met een nieuw contractenlandschap

Samenwerken In Onderhoud (SIO)

Water. Wegen. Werken. Rijkswaterstaat.

Wat gaan we doen?

Het prestatiecontract dat we voorheen gebruikten, vervangen we door een nieuwe set onderhoudscontracten die zich laat typeren als een Basis Onderhoudscontract gericht op het standaard verzorgend onderhoud (zoals het reinigen van goten langs de snelweg en het maaien van rietkragen) en wordt aangevuld met specialistische en integrale onderhoudscontracten. Zo dekken we alle werkzaamheden (vast en variabel) af en bieden we voldoende rendement voor de markt. Door duurzaamheids- en veiligheidseisen te verwerken in

onze standaard contractformats blijven we aansluiten op maatschappelijke ontwikkelingen op dit vlak. Het gelijkwaardig samenwerken als contractpartners vormt daarin een belangrijke pijler. Niet alleen in de nieuwe onderhoudscontracten zelf, maar ook op weg daar naartoe. Ook de ontwikkeling van het nieuwe contractenlandschap doen we in SIO samen met een brede vertegenwoordiging vanuit de markt. Dus: samenwerken in onderhoud, ook aan de voorkant.

Wat willen we met SIO bereiken?

Samen met onze onderhoudsmarkt hebben we 6 thema's geformuleerd die onze ambitie omvatten. Met deze ambities als

uitgangspunt hebben we ons contractenlandschap opnieuw ingericht.

Thema 1 Samenwerken met partners

bepaalt de kwaliteit van ons assetmanagement. Assetmanagement is een ketenproces (waarin allerlei partijen een schakel zijn). Helemaal vooraan vind je de eisen die beleid stelt aan ons areaal. Via programmering, voorbereiding, het contracteren, uitvoering, monitoring en evaluatie kom je uit bij de vraag of deze eisen zijn gerealiseerd. De verschillende partijen in zo'n ketenproces zijn van elkaar afhankelijk, omdat prestaties, risico's en kosten structureel moeten worden afgewogen. Uiteindelijk moet je met ieders inbreng komen tot de juiste onderhoudsmaatregel op het juiste moment. De centrale opgave is hierbij voor elke ketenpartner leidend, met oog voor ieders belang.

Thema 2 Gezamenlijk managen van de onderhoudsbehoefte

is een verdieping van deze ketensamenwerking. Het is gericht op optimalisatie van het proces om gezamenlijk van grof naar fijn te werken bij de bepaling van welke onderhoudsmaatregel, op welk moment, voor welk budget door wie moet worden uitgevoerd. RWS heeft daarin, als eindverantwoordelijke voor de assets (bijvoorbeeld bruggen, sluisen, tunnels, wegen of waterkeringen), het laatste woord en neemt het eindbesluit.

Thema 3 Eerlijk geld voor eerlijk werk

gaat zowel over het creëren van de juiste condities voor realistisch inschrijven, als over het mogelijk maken van voldoende rendement met het realiseren van de kwaliteit die contractueel is overeengekomen.

Thema 4 **Zichtbaar verbeteren**

gaat over de kwaliteitsimpuls van het RWS-areaal buiten, maar ook over verbeterde areaaldata, de gegevens over ons areaal waarmee we ons assetmanagement optimaliseren.

Thema 5 **De professional aan het roer**

komt direct voort uit “assetmanagement centraal”: om dat waar te maken is vakkennis en vakmanschap essentieel. Minstens zo belangrijk hierbij is werkplezier en zingeving, waar de ketenpartners ook veel belang aan hechten.

Thema 6 **Terug naar de eenvoud**

betekent dat we toegeven dat de oude onderhoudscontracten te complex zijn geworden, wat vaak tot discussies leidde. We streven naar meer eenvoud in de contracten zelf en in lijn daarmee bij het contractmanagement.

Hoe worden deze ambities concreet vertaald in het nieuwe contractenlandschap?

We gaan bepaalde onderhoudstaken concreter voorschrijven in het nieuwe Basis Onderhoudscontract (BOC). Dat doen we als dit taken zijn die we alleen zoals beschreven bedoelen en uitgevoerd willen hebben. In alle andere gevallen blijven we functionele eisen opnemen (wat betekent dat de marktpartij meer keuzevrijheid heeft in hoe de taak wordt uitgevoerd). Uit de praktijk van de afgelopen jaren weten we wat om functionele eisen vraagt en wat juist niet. Meer gericht voorschrijven heeft ook als voordeel dat het contract meer gericht kan worden beheerd en gehandhaafd.

Het BOC is in de figuur op de volgende pagina gevisualiseerd met puzzelstukje A.

Als tweede verandering gaan we het standaard verzorgend onderhoud meer centraal stellen in de nieuwe BOC's. We voegen hier in beginsel geen variabel onderhoud meer aan toe, tenzij dit duidelijk meerwaarde heeft voor onze assetmanagementdoelstellingen. Het laten functioneren van een complex object is mogelijk meer gebaat bij samenhangend vast en variabel onderhoud in één hand.

Voor specifiek het contracteren van variabel onderhoud aanvullend op het vast onderhoud in de BOC's, werkt SIO aan contracten voor integraal en contracten voor specialistisch onderhoud. In de figuur op de volgende pagina zijn deze contracten en hun bepalende kenmerken weergegeven met B en C.

Verder gaan we de looptijd van onderhoudscontracten verlengen, van nu gemiddeld 5 jaar, naar straks 7 tot 10 jaar. Zo krijgt het partnerschap tussen RWS en marktpartijen de kans te groeien, stimuleren we opdrachtnemers te investeren en kost het RWS minder werk aan aanbestedingen. Bovendien maakt het contracten aantrekkelijker voor de markt, waardoor de kans op betere aanbiedingen groeit.

Met de nieuwe onderhoudscontracten wensen we ook beter bij te dragen aan juiste areaaldata op het juiste moment, door meer nadruk te leggen op toestandsmonitoring en inspecties. Om daarmee bij te dragen aan het assetmanagementdoel om continu inzicht te hebben in de staat en het presteren van onze netwerken, de risico's en de onderhoudskosten.

Basis Onderhoudscontract (BOC)

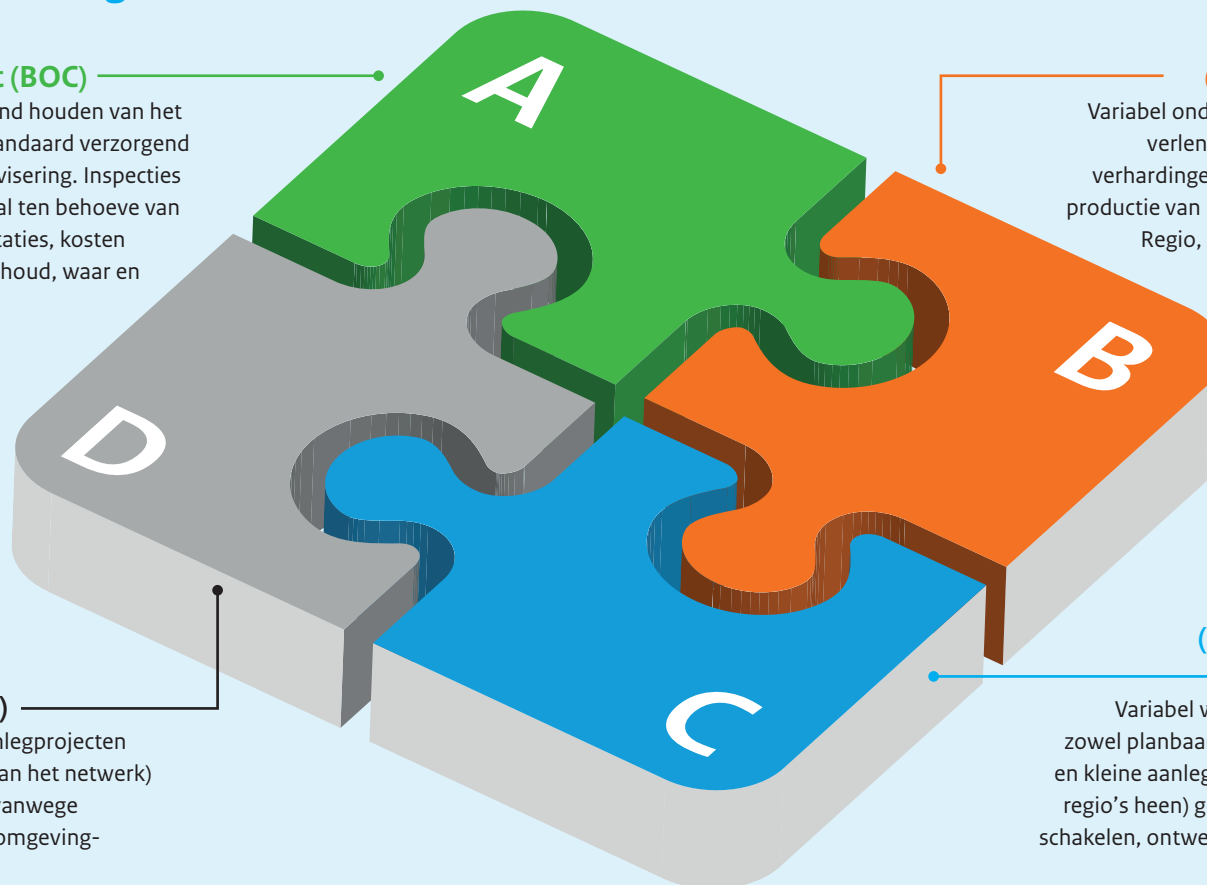
Vast onderhoud gericht op het in stand houden van het areaal. Overeenkomst met daarin standaard verzorgend onderhoud, monitoring (data) en advisering. Inspecties gericht op toestandsinformatie areaal ten behoeve van assetmanagementafwegingen (prestaties, kosten en risico's): voor welk variabel onderhoud, waar en wanneer?

Looptijd: 5 tot 10 jaar

Zelfstandige projecten (ZP)

Grote (> 10 mio) onderhouds- en aanlegprojecten (uit programma's voor verbetering van het netwerk) die zelfstandig aanbesteed worden vanwege complexiteit, integraliteit, omvang, omgeving-component, etc.

Looptijd: n.v.t.

(Raam)overeenkomst / integraal

Variabel onderhoud gericht op te verwachten levensduur verlengend (en groot) onderhoud van bijvoorbeeld verhardingen en kunstwerken. Overeenkomst gericht op productie van periodiek vast te stellen werkpakketten door Regio, PPO en Opdrachtnemer, gebruikmakend van inspectieresultaten van GPO/ICO en BOC.

Looptijd: 4 jaar of minder

(Raam)overeenkomst variabel of specialistisch werk

Variabel werk gericht op disciplines/specialismen voor zowel planbaar als niet-planbaar onderhoud (zij-invliegers) en kleine aanleg/verbeterprojecten. Overeenkomst (evt over regio's heen) gericht op flexibiliteit, maatwerk, snel kunnen schakelen, ontwerpopgrave, omgevingsmanagement en geen repeterend werk.

Looptijd: 4 jaar of minder

Een andere grote verandering in de BOC's is het inrichten van het gezamenlijk managen van de onderhoudsbehoefte, oftewel het structureel leveren van onderhoudsadviezen door BOC-opdrachtnemers als onze partners in assetmanagement. Zakelijk op de inhoud, samenwerkend in de relatie.

Puzzelstukje D in bovenstaande figuur valt buiten de "scope" van SIO. Dit zijn contracten voor grote verbeteringen aan het netwerk, zoals bijvoorbeeld het programma V&R.

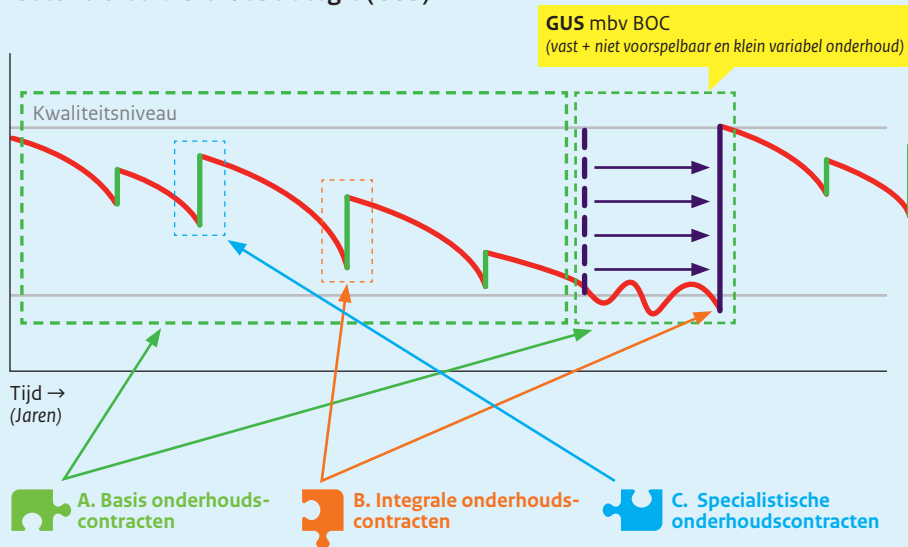
Samenwerken In Onderhoud (SIO) tot in detail

Onderstaande figuur visualiseert de drie nieuwe contractvormen, sterk vereenvoudigd, in de “zaagtand” voor het kwaliteitsverloop van ons areaal.

De zaagtand is feitelijk een geabstraheerde weergave van assetmanagement in de

onderhoudsfase. In die fase staat het borgen en waar nodig bijstellen van het toekomstig vervangingsmoment van de asset centraal, door adequaat te onderhouden en gericht te inspecteren. De degradatie van het areaal (rood) wordt o.a. beheerst door incidentele verbetering ervan (groen). Dit vergt een

Gecontroleerd Uitnut Strategie (GUS)

continue afweging tussen risico's, kosten en prestaties, gericht op beheersing van faalgedrag in relatie tot het faalmoment op een schaal van acceptabel, ongewenst tot onacceptabel.

Met als resultaat de onderhoudsbehoefte/-planning: de juiste maatregel op het juiste moment, met de juiste partner in het juiste contract.

De flexibiliteit in en tussen deze 3 contracten is een belangrijk kenmerk om de beoogde effecten te bereiken. Daarom past de visualisatie van dit puzzelstukje hier ook zo goed bij: het puzzellijpje wijst erop dat niet alle onderhoudsscope in beton is afgebakend in 4 soorten contracten. Die noodzakelijke flexibiliteit blijkt ook uit onderstaande weergave:

DEELS VOORSPELBAAR ONDERHOUD		NIET VOORSPELBAAR ONDERHOUD		VAST ONDERHOUD
Het moet en kan vooral efficiënt	Het moet vooral flexibel, er zijn redenen dat het niet goed genoeg past in B.	Complex	Eenvoudig (Logisch te koppelen of onlosmakelijk verbonden met vast onderhoud)	Alle
B. Integrale onderhoudscontracten voor gebundeld variabel onderhoud		C. Specialistische onderhoudscontracten voor specifiek variabel onderhoud		A. Basisonderhoudscontract

Dit is een uitgave van

Rijkswaterstaat

www.rijkswaterstaat.nl

0800 - 8002

maart 2023 | PPO0323TP63